

Brusič drahých kamenů (kód: 82-009-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Umění a užité umění (kód: 82)
Týká se povolání: Brusič drahých kamenů
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Volba postupu práce a způsobu zpracování výbrusů drahých kamenů	4
Samostatné zpracování výtvarného návrhu na vybroušení drahých kamenů	4
Příprava, ošetřování a údržba nástrojů a pomůcek pro broušení drahých kamenů	4
Broušení a leštění drahých kamenů	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 15.08.2013

Kritéria a způsoby hodnocení

Volba postupu práce a způsobu zpracování výbrusů drahých kamenů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat předložený drahý kámen a jeho vlastnosti	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Popsat určený druh výbrusu a jeho uplatnění v různých historických obdobích	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Stanovit pracovní postup broušení předloženého drahého kamene určeným druhem výbrusu	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Zvolit správný sklon facet dle indexu lomu kamene	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Samostatné zpracování výtvarného návrhu na vybroušení drahých kamenů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat základní druhy a tvary výbrusů	Ústní a písemné ověření
b) Popsat fantazijní výbrusy	Ústní a písemné ověření
c) Vypracovat výtvarný návrh na vybroušení předloženého druhu drahého kamene určeným výbrusem	Praktické předvedení
d) Popsat vývoj určeného výbrusu v jednotlivých historických obdobích	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Příprava, ošetřování a údržba nástrojů a pomůcek pro broušení drahých kamenů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit potřebné druhy brusných a leštících kotoučů a prostředků	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vybrat brusiva a leštiva správné zrnitosti	Praktické předvedení
c) Předvést použití kamenářské posuvky	Praktické předvedení
d) Předvést rovnání kotoučů	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Broušení a leštění drahých kamenů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Nastavit sklon na strojku a vybrousit facety vršku	Praktické předvedení
b) Vytvarovat kámen na brousicím stroji do požadovaného rozměru	Praktické předvedení
c) Natmelit kámen	Praktické předvedení
d) Vybrousit a vyleštit všechny facety vršku včetně rundysty	Praktické předvedení
e) Přetmelit a vybrousit facety spodku	Praktické předvedení
f) Vyleštit facety spodku	Praktické předvedení
g) Sejmout a vyčistit výbrus	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Ověřování by mělo představovat komplex navazujících činností vedoucích k dohotovení finálního produktu s využitím příslušných technologických postupů a technik. Při ověřování kompetencí, zejména formou praktického předvedení, je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech pracovních úkonů, dodržování povinností pro bezpečnou a zdraví neohrožující práci, dodržování technologické kázně.

Pro komplexní ověření znalostí a dovedností tohoto hodnoticího standardu autorizovaná osoba předloží jeden kus drahého kamene a zároveň určí druh výbrusu.

Při hodnocení hotového výrobku je třeba posuzovat kvalitu, přesnost provedení a estetické ztvárnění výbrusů.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanou fyzickou osobou s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovaným zástupcem autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou zaměřené na broušení a rytí drahých kamenů a alespoň 5 let odborné praxe v samostatné uměleckořemeslné činnosti v oblasti broušení a rytí drahých kamenů nebo ve funkci učitele praktického vyučování v oblasti broušení a rytí drahých kamenů, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- b) Vysokoškolské vzdělání v oblasti užité výtvarné tvorby zaměřené na design výbrusů a rytin drahých kamenů a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti uměleckořemeslného broušení a rytí drahých kamenů nebo ve funkci učitele praktických cvičení, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- c) Profesionální kvalifikace podle tohoto standardu a alespoň 10 let odborné praxe v samostatné uměleckořemeslné činnosti zaměřené na broušení drahých kamenů, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Brusičská dílna splňující minimálně následující požadavky na materiálně-technické vybavení:

- prostory s přívodem elektrické energie, plynu a vody odpovídající bezpečnostním předpisům,
- kamenářská pila s diamantovými nebo jinými kotouči pro řezání drahých kamenů,
- kamenářské brusné zařízení pro tvarování kamene s karborundovými nebo nabíjenými diamantovými kotouči,
- brusné diamantové kotouče požadovaných zrnitostí,
- kamenářské kvadranty a kolíčky,
- kamenářský tmel /kyta/ pro natmelení kamene,
- lihový kahan,
- posuvné měřidlo,
- rovnače kotoučů,
- lešticí dřevěné nebo plstěné kotouče,
- brusiva a leštiva v odpovídajících zrnitostech,
- chladicí prostředky, líh a čisticí prostředky,
- ochranné pracovní pomůcky,
- hasicí přístroje.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 30 až 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 16 až 30 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard připravila SR pro řemesla a umělecká řemesla, sekce uměleckořemeslná, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Marta Dostrašilová – OSVČ

Ondřej Zajíc – SUPŠ a VOŠ Turnov

Pavel Ježek – OSVČ

Danuše Machátová – OSVČ, Rudolfinea, o. s.